

Az orosz *-sja* képzős igék

Dótsch Szilvia

Előadásomban az orosz *-sja* képzős igék és a velük alkotott mondatok szintaktikai és szemantikai tulajdonságaival fogok foglalkozni.

Először rövid áttekintést adok a vizsgált igék szintaktikai sokféleségéről Brecht–Levine (1985) munkája alapján, ismertetem a *-sja* képző szintaktikai funkciójáról szóló elképzeléseket (Vinogradov–Istina–Barhudarov 1953; Brecht–Levine 1985; Mitrenina–Romanova–Sljusar’ 2011), majd Kazenin (2001) tipológiai vizsgálatait figyelembe véve és több, orosz nyelvet leíró munkát felhasználva (Bolla–Páll–Papp 1975; Pete 1991; Plungjan 2003; Pul’kina–Zahava–Nekrasova 1968; Švedova 1980) bemutatom, hogy a *-sja* képzőnek milyen jelentései és poliszémia-kombinációi találhatóak meg az orosz nyelvben.

Ezután megvizsgálom, hogy a *-sja* képzővel rendelkező igék argumentumszerkezete miben tér el az adott ige *-sja* nélküli párjának az argumentumszerkezetétől. Ez alapján kiderül, hogy különböző alternációtípusokat lehet meghatározni, amelyek számos *-sja* képzős ige és *-sja* nélküli párja argumentumszerkezetének a kapcsolatát leírják.

Végül kitérek arra, hogyan függ össze a *-sja* képzős igével alkotott mondat szintaktikai szerkezete és az ige jelentése egymással.

Irodalom

- Bolla–Páll–Papp (1975): Волла К. – Палл Э. – Папп Ф. *Курс современного русского языка*. Budapest: Tankönyvkiadó, 3. kiadás.
- Brecht, R.D. – Levine, J.S. (1985): Conditions on voice marking in Russian. In: Flier, M.S. – Brecht, R.D. *Issues in russian morphosyntax*. Columbus, Ohio: Slavica Publishers. 118–137.
- Kazenin, K. I. (2001): Verbal reflexives and the middle voice. In: Haspelmath, M. – König, E. – Oesterreicher, W. – Raible, W. (eds.): *Language Typology and Language Universals*. Part 2. Berlin: Walter de Gruyter.
- Mitrenina–Romanova–Sljusar’ (2011): Митренина, О.В. – Романова, Е.Е. – Слюсарь, Н.А. *Введение в генеративную грамматику*. Москва: Книжный дом «ЛИБРОКОМ».
- Pete (1991): Пете И. *Синтаксис русского языка для венгерских студентов-русистов*. Будапешт: Танкеньвикиадо.
- Plungjan (2003): Плунгян В.А. *Общая морфология: Введение в проблематику*. Москва, Едиториал УРСС. Изд. 2-е, исправленное.
- Pul’kina–Zahava–Nekrasova (1968): Пулькина, И.М. – Захава-Некрасова, Е.Б. *Учебник русского языка для студентов-иностранцев*. Москва: Высшая школа. Изд. 4.
- Švedova (1980): Шведова, Н. Ю. (гл. ред.) *Русская грамматика*. Том I. Москва: Наука.
- Vinogradov–Istina–Barhudarov (1953): Виноградов, В.В. – Истина, Е.С. – Бархударов, С.Г. (ред. колл.) *Грамматика русского языка*. Том I. Москва: Издательство Академии Наук СССР.